

САНА

СТОХ

ЧУРАПЧЫ
УЛУУБУН
ХАБЫАТА

Тыа сиригэр—бас билии
бары көрүгнэрэ

ХАБЫАТ
1931 СЫЛ АЛТЫННЫ
15 КҮНҮТТЭН ТАХСАР

№ 76 (7617) • 1994 сыл от айын 2 күнү. Суббота • Санаата—46 сөзүбүдү 15 харчы.

Оттообун — 94

БЫҔААРЫЛААХ КҮННЭР ҮҮННҮЛЭР

Аспыт сылга бийик улууслуттун 48 эвен, 510 киби атын сирдэргэ оттообуттара. Кинилэр нүүстэринэн 6020 тонна сүөһү аһылыта соботуопкаламмыта. Ону таһынан атын улуустартан быларыын уосайа 7541 тонна дорооххой аһылык таһыллыбыта, ити иһиттэн Селигдартан 1457 тонна, Онон 3,5 млрд. солк. ороскуоту көрсүбүтүт, бу иһиттэн Саха Республикатын Правительства 922 мол. солк. уйууан турар. Кэниини кэниэ сылларга, дойдуга от үүмүккэ албэхтик сүүрдүбүт-көтүбүт, калыбыт бардыбыт, албэх ороскуоту көрүстүбүт. Быыл салсыбыт олус тынны, кураан ээ.

Кэлэр, бас мыйын 16 күнүттэн сардаан, быһылаах ардактар таһыны сатыылаабыттарга таһарыстыбалар, үтүс баһынай хаһаайыстыбаларын санааларын өрө көтөхтө. Ити кэмтэн күн-туун ахсын үтүмүккэ сөгүү түстө, Туолума, Бабаба, Дайба курдук үрөхтөр саасы калаан уутунуу сүүрүгүртүлэр, Ханду, Таатта курдук сүрүн үрөхтөрүт быһыттаран хаһытараннар чуолмайдык этэр кыахпыс суох. Оттон Халаанна, Бэро, о.д.а. балаһыаньаларын баран көрбүт суох. Агардаас бас мыйыгар 100 мм сөгүү түстө, ити нуорматтан быдан улахан биллэр. Аны от мыйыгар 50—70 мм, сөгүү түһэрэ күүтүлэр. Ый бастагы декадатыгар 29—33 кыраадыс куйаас буолуоҕа. Иккөнсө 21—25, үһүсө 15—21 кыраадыс буолуохтаарын биллэрэн тураллар. Иккөнсө сылымтаатхха, быстах, этингээх уонна собутар сорус ардахтаах күннэр буолаллара нүүтүлэр. Онон бары хаһаайыстыбалар сүөһү аһылытын соботуопкалааһын тэрээбинин, ньымаларын уларыта туттаһарына эрэ табыллар курдук.

Оту кырбаабыт курдук аһыта алаастарга үөскөөн испитэ. Бу үлүгүрдээх ардактар кэниилэринтэн кини даһаны мөлгөөн барарыгар улахан эрэллээхпит. Онон сүөһү аһылытын дойдуга соботуопкалаһыр балаһыаньа үөскөтө дин саныыбыт. Элбэх сылларга эрэйи көрсүбүт, улахан ороскуоттары көрбөһүн атын улуустары көрбүн оттоон-мастаан кэлбит, сүөһүбүтүн аспытын сөччө сарбыйбатах дьон быһытынан балысхан ардактар биэрэр быһаанын толору туһанарга кыһаныахтаахпыт. Ол иһиттэн күн-дьыл туран биэрэр кэмнэрин мунуутурудук туһана сатыахтаахпыт. Онуоха экин, ардахтаах дьылларга туттар урунку ньымаларбытын: туустаан кэбинини, үөлэстэһини, артылаһыны, ураһалаһыны умнубатахпытна табыллар.

Улуус үрдүнэн билигин ынахтын сылгыдыын 36503 төбө сүөһүлээхпит. Ити иһиттэн 25396-та ынах сүөһү, 11107-та сылгы. Ити аспыт сыллааһыттан 224 төбөнөн аһыах. Быыл

ити сүөһүбүтүн сыл таһаарарбытыгар 31195 тонна оту соботуопкалаахтаахпыт. Сүөһү аһылытын бэлэмнээһингэ 5760 киби, 395 трактор тартыллыа. Быларыын барыта 104 эвен үлэлээбит эбит буоллаһына, быһыл хoduһа 162 эвен киирэрэ быһаанына. Таһарыстыбаларга, баһынай хаһаайыстыбатын ассоциацияларга соруудаһара араа-бараа. Холобур, «Мындаулаайы» таһарыстыба 2800, Ойулуун баһынай хаһаайыстыбатын ассоциацията 2600, сылаһнар 2200, улуус кинэ 2650 тонна оту соботуопкалаахтаахтар. Иһиттэн ураты хаһаайыстыбалар соруудаһара иһинээһэр кыра. Билигин турусуан улуус үрдүнэн 44508 гектар оттуур хoduһааахпыт.

Хoduһа сиригэр өгөстүү туһунааһына бэхтик көпөһүбүт эрээри, тэтимит олус бытаан, албэх сыллаах оту кыһыан ыһаппыт. Онон быһылгы курдук сылларга таба туһанан сири туһаран оһорууга суолтаны биэрэбит наада. Аһыта уонна кэни уһуоргу үрөхтөрү ыһарыан саба үүнэ туһаллар, дьылларга аһарылла илик. Билигин таһарыстыбаларга даһыны баһынай хаһаайыстыбаларыгар даһаны техника албээтэ. Онон ыһыттыһаннар лутомелиоративнай эгэрээттэри тэрийтэлээн, сири оһорууан кыһынны дьарыктаннах тустаахтар. Мандьахси, Хадаар, Сылга, Кылааннах, Мугудай о.д.а. курдук нурааһы сирдэх-уоттаах наһылкэстэр ити бонкурууһунан дьаһылардаахтын уонна утумдаахтын дьарыктаннахтарын наада. Бары наһылкэстэр сүөһү аһылытын баһынаттан ыһыта, албэх сыллаах оту ыһыта аһсаабакка үлэлэһэхтээхтэр. Байэбитин кэсирдээхтик дьаһаннахпытна эрө үрөх бастарын, атын улуустары таһынаахпыт суоҕа, сүөһүбүтүн байэбит сөптөөх аһылыгынан хааччылар кыахтаныахпыт.

Оттообун быһылгы сезонугар 81 механизированнай аһардаах, 13 толору механизациялаах, 48 мөлө-иһин, 20 иһин эвеналара үлэллиллэрэ быһаанына. Олору оһордорунан, муһунардарынан, атын да тыа хаһаайыстыбатын холбоһор массымаларынан хааччылар туһугар эрдэтэн кыһаныахха, үдэни тэрийнэххэ, сүөһү аһылытын соботуопкалааһын сезона сабыдаммытын кэниэ сиргинэ, саһа булуна сатыыр буоллаахпытна, күн-дьыл туран биэрэр кэмнэри кыһыла суох сүтэрнэхпит.

Дьинэ көргөн бүтүннүү, туһар-туһар бары оттообун үлэтигэр тартылман наада, кыра да, улахан да техника күүһүн толору туһаныах тустаахпыт. Сиртан туох сарбыйытын олорчу хоруйан ыһыта сүрүн болгомотуотун ууруохтаахпыт.

Василий ЧИЧИГИНАРОВ,
тыа хаһаайыстыбатын управле-
ния начальнига.

Промышленность үлэһэ ыһыраллар

Билигин олохтот араас-таан уларыһан, түг-тагытыллан дойдун кини уобаластарыттан, кыраайдарыттан кэлбит дьоннор төрөөбүт төрүт түүлбэлэригэр олохсуһа барыылара үксээтэ. Онон хаһаа даһаны үлэһит иһинэ наадыһы улаатта. Саха Республикатыгар сиртан хостонор байыга үлэлэһчигэр олохтоох специалисттарга наадыһар буолулар. Ол иһин Саха сиригэр төрүт наһылкэһэтигэр промышленностька сыйыларын үлэлэһи сорууга турар.

Промышленный улуус-тарга мыйдааһы орто хынаас да үрдүк, олорор дьоннор-уотунан толору хааччылаһаллар, барар уонна кэлэр бөсөгүннэра төлөнөр. Холобур, Усу-йаана улууһун Депутат-скай бөһүөлөгэр «Депу-татск-олово» акционер-най обществоһо сезоннай үлэһэ Т-130 уонна АТ-500 мааркалаах трактордарга бульдозеристары, «Е» категориялаах шофердары ыһыраллар. Ыйдааһы орто хамнастара 700—800 тыһ. солк. Ити акционер-най общество кэлэр-барар проестарын толүүр.

Онон баран үлэлэһчигэр сөбүлээхтэринэ, сыстыһан бардактарына, үөрэннэхтэринэ буһатын да-һаны олохсуһан хаалыах-тарын сөп. Үлэлэһ ба-балаахтар улуустары үлэ-күннүгэр тийһин биһе-һэххэтигэр сөп.

Свердловскай уобалас дьон баран бы-аһаахааһыстыбалар ыт-разылаһыт сүөһү нитэр-тин биһирдэстэрэ үлэ веге-раннарын Балтымнааһы түгэр-истититэр ыһа. баһаларын үтүһүн уонна Манна Чернобылдааһы этнэһ-хааччылар сө-зонаттан көһөн кэлбит, ыһардыһыта дьэри үлэ-бу бөһүөлөгү кытары сэр-

Госкомстат даһынайы-нан сүөһү уосай аһсаа-нан, бас мыйын сабылаһы-нын 48, 69 уонна 73 бы-гыһар республика тыатын-рыһыана хаалбыта. Онон хаһаайыстыбатын пред-атын сүөһү тыа сиригэр-аһытыаһыгар 219,2 олохтоохторун кэтэх бас-тыһ, төбө ыһах сүөһү, биһиллэригэр бэриллиби-125,5 тыһ. сылгы, 9,2 та.

тыһ, сибииниэ баар. Бу Аграрнай реформа ха-лордөрүү быларыһыгы-ныта көрдөрүһүн, пра-тааһар ыһыах.

СИА корреспондента ити органа—Тыа хаһаайысты-даһынайы сирдатырыгар батын министерствота рес-спублика Тыатын хаһа-йыстыбатын министерство-соптөөх политиканы ыһ-таллар. Ол курдук, ры-тын отделин кылааһынай-ноһка көһүү уустук усу-специалиһа Роман Про-луобуһаһагар Правитель-ство өйөбүлүн уонна та-баары оһороччулар күү-розоннаах үлэлэһи түмү-сыйларга ыһытыллыбыт-гэр биһиэхэ улааһыныа-аграрнай реформа төрүт-тыһынары түһүү таһаары-уларыһылары аһалла,—лыбата. Россия атын ре-дэһтэ Роман Васильевич-гюннарыгар холоотоххо.

—Ус сыллааһыта биһи-сүөһү аһсаана, киниттэн-кэ 176 совхоз баар. Би-ыһытыллар бородууһуһа-аһыгын 54 совхоз онууан-уонна ону аһылааһын-хаалла, аһыттар баһалары-кыратык сарбылыһа.

Холобура, сыл сабыла-предпритие, 11 агрофир-нытыгар республика ба-ма, 5 сылгы нитэр завод-ры хаһаайыстыбаларыгар-11 аһа ууһун общината-409,3 тыһ. төбө ыһах-итнэһэ 2700 кэриһэ баа-сүөһү, 186,4 тыһ. сылгы,-һыһа хаһаайыстыбата та-334,3 тыһ. таба, 104,6-риһиһа. Аһыһык эттэх-тыһ. сибииниэ баар. Ити туһааннааһын аһ-көрүһнэрэ үөскөтүлэр,-ныт сыллааһар 14,6, 16,7, олору министерство биһ-9,1 уонна 5,1 тыһ. төбөнөн-тэһиһ өһүүр. аһыах. Быларыһан ити

Бас билии көрүһнэригэр хаһаайыстыбаларга тыһи-структурата биллэрдик-наах ыһаһыһынан 38,3-уларыһа. Иһин сыл аһа-тыһ. тонна эт, 110,9 тыһ.-һа өртүгэр совхозтарга-тонна үүт бэлэмнэххитэ, уонна коллективнай пред-ол урунку сыллааһар 1,8-притиеларга ыһах сүөһү-уонна 6,8 бырыһаанынан-64, сылгы 81, таба 87 бы-вазыһах. Тыа сиригэр та-рыһыана баар. Быһыһы баары оһороччулара бы-дыһыл сабылаһытыгар тыа-һыһы дьыллы эмиз арал-саһаайыстыбатын предприти-дээхтик сабылааһытар-тиеларыгар туһааннааһы-СИА.

«АЛААС ХОТУНА»

Бас ыһыгар «Саха тематическай сөргүтүүтэ ко-дыахтара—алаас хотуна»-мөлөһүөҕэ. хамсааһын сабылаһа, «Алаас хотуна» ааты Онон тэрийээччилэринэн ылар иһин конкурс усу-Дьинэ көргөн уонна дыа-луобуһата ырытыллан-таллар дьымалаларыгар оһорулуһа. Конкурс үс-комитет, Экология коми-тыт, «Сахаада» хаһыат-тета, «Сахаада» хаһыат-Онно алаастары кыһа-редакцията, «Саха алаас»-таһыһ, оту ыһыт, ба-тосударственной коопе-лыктааһын, буһааһын, ративнай предпритие буол-дыһ сүөһүтүн көрүү-ас-лулар. тин, үүнээһини хомуһа-туһаны, о.д.а. кылаһи-диниллэр.

Бу хамсааһын илин-аһордээһи улуустарга-маһсабайдык ыһытыллан-алаас экологическай спе-СИА.

гэстэһэ олохторун-дыа-хатарын тэриннэргэ бы-һаарыммыт дьоннор үлэ-лиһлэр. Саас автомаши-налар водителлэре иһин-на слесардар байэлэригэр-остуолларыгар эбэх эти-ыһа эһиһиһ оһотуһу-тара, Оттон кэниһи аһы-ыһанар ыһахтар буһулу-нулар, онон үүт даһаны-баар буолуоҕа. Дьон-сар-гэ олоһун ыһаһан про-блемаларын ити курдук-сүбүнэн быһаараллар.

Хаартыскада, сибиин-Хаартыскада, сибиин-нэ көрөһчү Сергей Ло-банов.

А. Семехин туһарыһа.

(РИТА—ССТА)

Саха Республикатын сиригэр-уотугар быстах кэмнэ үлэлиир дьобуру сүтэрингэ пособиелары анааһын бэрээдэгин туһунан

БЫСТАХ КЭМНЭЭХ БАЛАҤЫАННЫА

БАЛАҤЫАННЫАНЫ БИГЭРГЭТЭР ТУҤУНАН УУРААХ

Саха Республикатын Государственной Мунуадын (Ил Түмөн) Бэрэстэбинтэллэрин Палата УУРАА:

1. Саха Республикатын сиригэр-уотугар быстах кэмнэ үлэлиир дьобуру сүтэрингэ пособиелары анааһын бэрээдэгин туһунан Саха Республикатын гражданнын социальнай страховкалааһын туһунан Сокуона ыһыллар диэри туттулар быстах кэмнэ балаҤыанньаны бигергэтэргэ.

2. Саха Республикатын государственнай социальнай страхованиетын фондатын быстах кэмнэ балаҤыанньаны туһунангы инструкцины ырытан огороругар сорудахтыырга.

3. Бу уураах кинин ыһыахтан күүһүгэр киирэр.

Бэрэстэбинтэлэр палаталарын
Председателэ:
А. ИЛЛАРИОНОВ.

Дьомуускай н. 1994 снл ыам ыйын 31 күнэ,
пп № 57-1.

Быстах кэмнэ балаҤыанньа Саха Республикатын бас билии бары керүктэригэр киирэр предпритиелар уонна тарилтэлэр страховкалааһын үлэһиттэргэ быстах кэмнэ үлэлиир дьобурдарын сүтэрингэ пособиелары биэрин бэрээдэгин, кэмэйин уонна усулуобуйатын олохтуур.

I раздел

БЫСТАХ КЭМНЭ ҮЛЭЛИИР ДЬОБУРУ СҮТЭРИНГЭ ПОСОБИЕНЫ БИЭРИИ УСУЛУОБУНАТА УОННА КЭЭМЭНЭ

1. Ыалдьы (эчэйин) түмүгэр быстах кэмнэ үлэлиир дьобуру сүтэрингэ пособие, үлэттэн босхолоһох төрдүс күнүттэн үлэлиир дьобур чөлүгэр түһүөр диэри эбэтэр инбэлиит буолуу быһаарыллыар диэри бериллэр. Бастааҕы үс күнүгэ үлэһиннэ орто хамнаһа үлэни биэрээччи суотугар төлөнөр. Ого куоппут түбэлтэтигэр быстах кэмнэ итинни бэрээдэгиннэ бериллэр.

Быстах кэмнэ үлэлиир дьобуру сүтэрингэ бастааҕы күнтөн манньы түбэлтэлэргэ бериллэр:

а. марьаһы керүүгэ уонна ийэтэ ыалдьар кэмнэ доруобай оҕону керүүгэ, 3-гэр диэри саастаах оҕону эбэтэр 16-гар диэри саастаах инбэлиит оҕону керөөччүлэргэ;

б. санаторнай-курортнай эмтэниигэ уонна 16-гар диэри саастаах инбэлиит оҕону санаторнай-курортнай эмтэниигэ илдьэ сыдыыга;

в. медицинскэй кердөрүүлэриннэ үлэһити атын намыһах төлөбүрдээх үлэгэ керөрүүгэ;

г. карантинга;

д. протезированиега;

е. производственной ээйиннэ уонна проф-марьаһа;

ж. хат буолууга уонна төрөөбүтүгэ.

2. 7-гэр диэри саастаах ыалдьар оҕону керүүгэ пособие төрөһүтүттэн биердэстэригэр амбулаторнай эмтэни кэмнэ былайын тухары эбэтэр балыһада оҕону кытта биергэ сыдыыбыт кэмнэ бүтүннүүтүгэр төлөнөр.

7-титтэн үөһэ саастаах ыалдьар оҕону керүүгэ пособие, өснотун медицинскэй түмүктээһиннэ оҕо доруобуйата уонун бодьоххо быһааччы керүүнүс-тинни эрэйбэт буолларьа, «Саха Республикатыгар нобилиэнигэ доруобуйатын харьыстааһын туһунан» Сокуонга сөн түбэһиннэргөн 15 күнтөн ордута суох кэмнэ бериллэр.

Синит саастаах ыарьаһы керүү иһин пособие сылга 30 календарнай күн бодьоххо бериллэр.

3-гэр диэри саастаах доруобай оҕону эбэтэр 16-гар диэри саастаах инбэлиит оҕону ийэтэ эбэтэр дыг-нээхтик керэ-истэ сыдыар кинигэ ыалдьар түбэлтэтигэр керүү иһин пособие ийэтэ эбэтэр атын керөр кинигэ оҕону керэр-ыахтара суох кэмнэ бүтүннүүтүгэр бериллэр.

3. Санаторнай-курортнай эмтэниигэ пособие, пу-тевка ким суотугар бериллэбинтэ түтүлуга

суох, учарэттаах уонна эбии уопуһуналар эмтэ-ниигэ уонна эмтэнэр сиргэ барарга итиннэ оҕон төннөргө тийбэт күнэригэр бериллэр.

Пособие санаторийга сыдыар, эмтэнэр сиргэ тий-бар уонна төннөр кэмнэ бүтүннүүтүгэр төлөнөр:

а. мионард сытыы инфаркты, ортокоронарнай инутированнинан сибээстээн оперативнай ороо-луу, сүрэх аневризмын, куртах уонна оҕоҕос баас-таах ыарьыларын, үөс хаатын бырахтары уонна бүүргэ операции кэлииттэн эмтир-профилактичес-кай учурдениелар стационардарьттан быһааччы санаторийга ситэри эмтэниигэ ытыллыбыт үлэһит-тэргэ;

б. 16-гар диэри саастаах инбэлиит оҕону сана-торийга эмтэтэ сыдыысыт кинигэ;

4. Туберкулезьонан уонна профессиональнай ма-рыһаларга ыалдьыларьнан сибээстээн медицинскэй кердөрүүлэриннэ быстах кэмнэ атын, намыһах тө-лөбүрдээх үлэгэ үлэһити керөрүүгэ пособие көһө-рүүдүү кэмнэ бүтүннүүтүгэр бериллэр, ол эрээри календарнай сыл 2 ийиттэн ордуо суохтаах.

«Чернобылаагы АЭС саахалланытын түмүгэр радиацион дьайытыгар түбэспит гражданнын со-циальнай көмүскээһин туһунан» РСФСР Сокуону-гар уларытыллары уонна эбиһлэри илэлэрин туһу-нан» Российской Федерация 1992 снл бэс ыйын 18 күнүгээһи Сокуонун 14-мст. дьайыта тарьанар үлэ-һитэригэр, ону тэнэ Саха Республикатын сиригэр-уотугар радиационнай куттал бэллэлэре баарьнан си-бээстээн экологическай табыраһа суох зона статуһа бериллибит территорияларьгар олоороччуларга ме-дическай кердөрүүлэриннэ намыһах төлөбүрдээх үлэгэ көһөрүүгэ пособие үлэһит дьобур чөлүгэр түһүөр эбэтэр инбэлииттэ тахсы быһаарыллыар диэри бериллэр.

Пособие толорулар үлэ иһин хамнаһы (дохуот) кытта холбоон ол көһөрүүдүүх итиннээһи толору хамнаһы аһара барбат кэмэйиннэ бериллэр.

5. Карантинга санитарнай-эпидемиологическай сулуусна органнынаа үлэттэн туоратыллыы түбэл-тэтигэр пособие карантин кэмнэ бүтүннүүтүгэр бериллэр.

6. Протезтааһынга пособие ити биричиннээн үлэттэн босхоломму кэмнэ бүтүннүүтүгэр, протез-но-ортопедическай предпритиелэ тийэр уонна төн-нөр аһан бириэмэтин киллэрэн туран, бериллэр.

7. Быстах кэмнэ үлэлиир дьобуру сүтэрингэ по-собие сүрүн үлэ миэстэтигэр, дынгээх хамнаас (до-хуот) 100 бырыһыаннаах кэмэйиннэ анаар:

а. үлэгэ эчэйин эбэтэр профессиональнай марьа-һа ыалдьы түбэлтэлэригэр;

б. Аҕа дойду Улуу сэриитин инбэлиитэригэр уонна чөлүктинлэргэ кииллэри кытта төннөһит-тэргэ;

в. дың көргөн чилиэниэригэр дууһада ортотунан үлэ төлөбүрүн иһи саамай намыһах кэмэйигэр тийбэт тиксэр дохуоттаах дьомно;

г. үлэһиттэр Российской Федерация уонна Саха Республикатын законодательствотьынан быһаарыл-лыбыт атын категорияларьгар.

8. Атын түбэлтэлэргэ быстах кэмнэ үлэлиир дьо-буру сүтэрингэ пособие социальнай страхование үбүн суотуттан бастааҕы 30 календарнай күнүгэ сү-рүн үлэ миэстэтигэр дынгээх хамнаас (дохуот) 75 бырыһыана, онтон салгы күнүгэ 90 бырыһыана кэмэйдээх, ол эрээри үлэ төлөбүрүн 20 саамай на-мыһах кэмэйиттэн ордута суох бериллэр.

Олохтоммут кэмэйиттэн үрдэтэн дынгээх хамнаас-на диэри эбии төлөбүн «Уһук Хоту дойду оройуон-нарыгар уонна олорго тэниэмиллибит сирдэргэ үлэ-лиир уонна олоор дьомго государственнай мантил-лар уонна компенсациелар тустарьнан» Россий-скай Федерация Сокуонун 24-мст. сөн түбэһиннэ-рин предпритиелар уонна тарилтэлэр унтэри суо-тугар олоһулар.

9. Государственной социальнай страхование фондун дирекцията страхователлэр толорулору-гар булгуччулаах бириэмэстэри таһаарара ма-ныһа түбэлтэлэргэ быраалтаах:

а. быстах кэмнэ үлэлиир дьобурдарын сүтэри-лэргэ ыйтан ордуһаабыт, эбэтэр хат буолуунан уонна төрөөбүтүнэ уопуһка инструкцияга ыһыл-лыбит дахсыллар биричиннээн үлэлэригээн уурай

быттаран кэмнэ ый буолан баран сабаламмыт рабо-чайдарга уонна сулуусалаахтарга, ону тэнэ Рос-сийскай Федерация Сэбилэниилээх Күүстэригэр бодьохтоох сулууспатан босхоломмуларь кэмнэ биер ый иһинэ ыалдьыбыт урунку байьаннай су-луусалаахтарга пособиены төлөбүнү көнүллэ-һинтэ;

б. Саха Республикатын дьадыгы гражданнын эмтэниилэрин ороскуотун оһорууга пособиены анаа-һынна уонна төлөбүннэ;

в. төлөбүтү 6 ый буолан баран киллэриллибит үлэһит дьобур суовун туоһулуур лиһиннэ посо-бины төлүүрү көнүллэһинтэ.

II раздел

ХАТ БУОЛУУГА УОННА ТӨРӨӨБҮННЭ ПОСОБИЕНЫ БИЭРИИ УСУЛУОБУНАТА УОННА КЭЭМЭНЭ

10. Хат буолууга уонна төрөөбүтүгэ пособие хат сыдыы 30 нэдиэлэтин бүтүүтүгэр, оттон бу пууи төрдүс абьаһыгар ыйылабыт түбэлтэлэргэ хат сыд-дыы 27 нэдиэлэтин бүтүүтүгэр бериллэр.

Хат буолууга уонна төрөөбүтүгэ пособие итэҕэс оҕо тымынаах төрөөтүгүнэ эмнэ бериллэр.

10.1. Куораттарга уонна рабочай бөһүөлктэргэ хат буолууга уонна төрөөбүтүгэ пособие бериллэр:

а. сөптөөхтүк төрөөбүтүгэ — 140 календарнай күн-тэн итэҕэһэ суохха;

б. төрөөбүн уустугуруугутар 16 календарнай күн эбии бериллэр.

в. иһи уонна онтон ордуһ оҕо төрөөтүгүнэ эбии 40 календарнай күн бериллэр.

10.2. Тыа сиригэр олоор уонна тыа хаһаайыс-тыбатыгар үлэһит дьахталларга хат буолууга уонна төрөөбүтүгэ пособие бериллэр:

а. сөптөөхтүк төрөөбүтүгэ — 170 календарнай күн-тэн итэҕэһэ суохха;

б. төрөөбүн уустугуруудаһына 16 календарнай күн эбии бериллэр;

в. иһи уонна онтон ордуһ оҕо төрөөтүгүнэ эбии 40 календарнай күн бериллэр.

10.3. «Чернобылаагы АЭС саахалланытын со-дулугар радиацион дьайытыгар түбэспит гражданнын социальнай көмүскээһин туһунан» РСФСР Сокуонугар уларытыллары уонна эбиһлэри илэлэ-рин туһунан» Российской Федерация 1992 снл бэс ыйын 18 күнүгээһи Сокуонун 18-мстатыһын 8 пууеун дьайыта тарьанар дьахталларьгар, хат буолууга уонна төрөөбүтүгэ пособие бериллэр.

а. сөптөөхтүк төрөөбүтүгэ — 160 календарнай күн-тэн итэҕэһэ суохха;

б. төрөөбүн уустугуруудаһына 10 календарнай күн эбии бериллэр;

в. иһи уонна онтон ордуһ оҕо төрөөтүгүнэ эбии 40 календарнай күн бериллэр.

10.4. Хат буолууларын эрдэтээһи бодьобор (12 нэдиэлэтигэр диэри) дьахтар консультациаһыгар учуонка турбут дьахталларга хат буолууга уонна төрөөбүтүгэ пособиелэ эбии оҕо төрөөбүт күнүгэр олохтоммут үлэ төлөбүрүн саамай намыһах кэм-эйин 50 бырыһыана суулааах биер бириэмэлээх по-собие бериллэр.

Ити бодьох аһарьлар түбэлтэтигэр биричинна дахсыллыи сөптөөҕө учуоттанар (инструкцияда сөн түбэһиннэргөн).

10.5. 3 ыйыгар диэри саастаах оҕолору итэ ыл-быттарга пособие биер оҕону итэ ылбыт күнүттэн 140 календарнай күнтөн итэҕэһэ суохха анаар итиннэ иһи уонна онтон ордуһ оҕону биер кэм-нэ итэ ылбыт күнтөн 40 календарнай күн эбии бериллэр.

11. Хат буолуунан уонна төрөөбүтүнэ пособие сүрүн үлэ миэстэтигээн хамнаас (дохуот) 100 быры-һыана уонна хос үлэһит миэстэтигээн хамнаас (до-хуот) 90 бырыһыана кэмэйдээх бериллэр.

Предпритиелар (учурдениелар, тарилтэлэр) суох оҕоһулууларьнан эбэтэр уларытыллан тарил-ленириннэ үлэһиттэн ууратыллыыт уонна олох-томмут бэрээдэгиннэ үлэтэ суохтарынан биһинилли-бит дьахталларга пособие үлэ төлөбүрүн саамай анныһа таһымын кэмэйиттэн таһаарыллар.

(Бүтүүтүн 4-үс сүр. көр).

